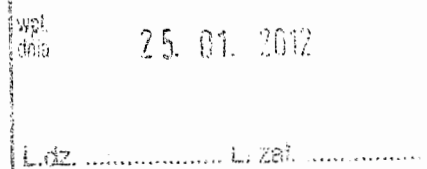

Warszawa, dnia 25 stycznia 2012 r.

Trybunał Konstytucyjny

al. J. Ch. Szucha 12 A

00-918 Warszawa

Wnioskodawca:

Grupa posłów na Sejm RP VII kadencji
według załączonej listy, reprezentowanych
przez: posła Jerzego Polaczka

Uczestnicy postępowania:

- 1) Sejm RP
- 2) Prokurator Generalny

WNIOSEK

o stwierdzenie niezgodności przepisu art. 26 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r., o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 Nr 178 poz. 1380 tj.) z przepisami art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji RP w zw. z przepisem art. 2 Konstytucji RP oraz przepisem art. 5 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r. , Nr 78, poz. 483)

Na podstawie art. 188 w związku z art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., nr 78, poz. 483)

wnosimy o:

stwierdzenie, że przepis art. 26 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r, o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 Nr 178 poz. 1380 tj.) jest nie zgodny z:

a) przepisem art. 32 ust. 1 zd. 2 w zw. z przepisem art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483), w zakresie niedopuszczalnego pozbawienia gwarancji emerytalnej strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych ujawniającym się faworyzowaniem równorzędnej zadaniowo grupy strażaków Państwowej Straży Pożarnej, bo aktualnie brak jest sprawiedliwego zabezpieczenia emerytalnego dla strażaków lotniskowych w porównaniu ze stabilnie i nadzwyczajnie określonymi uprawnieniami emerytalnymi strażaków Państwowej Straży Pożarnej, co stanowi ewidentną dysproporcję społeczną i jest pogwałceniem zasady równego traktowania obywateli przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji RP) w korelacji do zasady demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP),

b) przepisem art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., nr 78, poz. 483), bowiem obecne dopełnienie wieku emerytalnego przez strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych określone na poziome 65 roku życia, godzi w bezpieczeństwo państwa i obywateli, bo prowadzi wprost do obniżenia standardów ratownictwa lotniskowego, a tym samym powoduje brak zapewnienia obywatelom kraju odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa lub oferuje bezpieczeństwo o niedopuszczalnie zaniżonym standardzie.

Jako naszego przedstawiciela w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym wyznaczamy posła Jerzego Polaczka

UZASADNIENIE:

CZĘŚĆ I.

Stan faktyczny i aktualny stan normatywny:

I. 1. Obecny stan normatywny odnoszący się do regulacji prawnych szeroko rozumianej straży pożarnej nie jest jednolity i budzi wiele kontrowersji o proveniencji konstytucyjnych niezgodności.

Zastrzeżenia konstytucyjne - sygnalizowanej sprawy - mają podłoże sprawiedliwościowe i społeczne, bo w państwie, w którym zasady sprawiedliwości społecznej podniesione są do bezwzględnych gwarancji konstytucyjnych, doszło do nierównego traktowania jednakowo przeznaczonych korporacji strażackich przez władze państwa.

Wyraźnie ustawowo afirmuje się jedną z grup obdarzając ją przywilejami emerytalnymi, a tożsamą drugą grupę deprecjonuje się poprzez określenie jej gwarancji emerytalnych na poziomie standardowego zabezpieczenia.

Jest to niewystarczające z uwagi na obowiązek permanentnego utrzymywania wysokiej jakości zdolności akcyjnej strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych, którzy dla pełnej realizacji nałożonych na nich zadań poświęcają większość zdrowia oraz kondycji psychicznej.

Wadliwy konstytucyjnie jest stan prawny dotyczący szeroko rozumianej służby pożarniczej zasadzający się obecnie na sztucznie dokonanym podziale dwóch równorzędnych znaczeniowo formacji strażackich.

Jedna z grup otrzymała wyraźnie uprzywilejowaną pozycję (strażacy Państwowej Straży Pożarnej) w zakresie przywilejów emerytalnych, zaś druga (strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych) bliźniaczo podobna do tej pierwszej, jest zauważalnie postponowana w zakresie zabezpieczenia emerytalnego.

2. Zasadniczy rdzeń normatywny określający pożarnictwo w polskim systemie prawa złożony jest z dwóch aktów prawnych.

Pierwszym jest Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej, zaś drugim Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Zapisy dwóch regulacji pożarniczych, wielokrotnie wydają się być zbieżne *in meriti*, to jednak doprowadzają do krzywdzącego podziału korporacji pożarniczych w Polsce.

Wcześniejszy stan prawny stwarzał jednolitą i sprawiedliwą społecznie strukturę pożarniczą zarówno w korelacji do uprawnień emerytalnych strażaków Państwowej Straży Pożarnej jak i strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych.

3. Ustawodawca w 1991 roku dokonał gruntownej reformy systemu ochrony przeciwpożarowej. Od chwili wejścia w życie ustaw z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2002 Nr 147, poz 1230 z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 Nr 178 poz. 1380 tj.) ratownicy realizujący zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej zostali podzieleni na sygnalizowane dwie całkowicie niezależne kategorie.

Pierwszą kategorię stanowią funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, którzy uzyskują prawo do emerytury na uprzywilejowanych warunkach (po 15 latach) określonych odrębnie w ustawie z dnia 18 lutego 1994 o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby więziennej oraz ich rodzin (Dz. Ust 2004 Nr 8, poz 67 ze zmianami)

Drugą kategorię stanowią pozostali pracownicy innych jednostek ochrony przeciwpożarowej, które nie są zaliczane do jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej. W tej grupie niesłusznie ustawodawca ulokował strażaków (ratowników) Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych i postanowił, że pomimo zbieżności funkcji strażackich i podobieństwa pracy będą oni kwalifikowani do świadczeń emerytalnych na standardowym poziomie (po 65 latach).

Z początku podział ten miał być uzasadniony tym, iż funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej mają o wiele szerszy zakres obowiązków i w związku z

tym stawiane są im większe wymagania, aniżeli osobom zatrudnionym w podmiotach zaliczonych do tej drugiej kategorii. Jest to stwierdzenie krzywdzące i mylne - zupełnie nie respektujące profilu oraz przeznaczenia strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych.

4. Niewątpliwie dokonano normatywnej degradacji statusu ratowników Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych. Spowodowało to deprecjację statusu zawodowego i społecznego tych strażaków, bo zawodową grupę strażacką przyrównano obecnie do mniej specjalistycznych czy nawet amatorskich związków pożarniczych. Odebrano również gwarancje emerytalne i potraktowano tą grupę jako zwykłych pracowników o nadzwyczajnych obowiązkach i niebywale wysokiej odpowiedzialności za innych ludzi. Jaskrawa jest tu nierówność społeczna, która ujawnia się zwłaszcza w zestawieniu z ogromem gwarancji ustawowych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej (zabezpieczenie emerytalno – rentowe, status funkcjonariusza publicznego etc.).

Ustawodawca nie dostrzegł, że nakład pracy na wyszkolenie ratownika lotniskowego jest bezpośrednio porównywalny do wyszkolenia strażaka Państwowej Straży Pożarnej, a często nawet go przekracza, albowiem specjalistyczna wiedza gaszenia pożarów lotniczych nie jest porównywalna z żadną metodologią gaszenia standardowych incydentów pożarowych. Podział straży nie ma tu żadnego racjonalnego uzasadnienia, bo z jednej strony, nie sposób stawiać na równi strażaków (ratowników) lotniskowych z członkami zakładowych straży pożarnych, a z drugiej strony nie można obecnie traktować – pod względem uprawnień emerytalnych - strażaków lotniskowych jak strażaków Państwowej Straży Pożarnej.

5. Problem nakreślony wstępnie jest wyjątkowo ważki i stanowi kanwę do konstytucyjnej dyskusji nie tylko z uwagi na rażąco niesprawiedliwe dysproporcyjne traktowanie dwóch zbliżonych do siebie - pod względem kompetencji i rodzajów zadań - grup społeczno – zawodowych, lecz wprost oddziałuje na bezpieczeństwo publiczne, które jest punktem zbieżnym dla funkcjonowania Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych oraz Państwowej Straży Pożarnej.

Ujawnione niebezpieczeństwo niekonstytucyjnego zapisu normatywnego powstało na skutek powołanego już rozłamu pożarnictwa i przyjęcia odmiennych niesprawiedliwych zabezpieczeń emerytalnych diametralnie różniących się w każdej z tych dwóch grup strażackich.

II. 1). Konfrontacja zapisów dwóch ustaw pożarniczych wskazuje na tożsamy cel działania obu służb pożarniczych (strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych). Jest to bezdyskusyjne, bo zarówno jedna i jak druga ustawa traktuje członków dwóch grup zawodowych tożsamo, wskazując nazewniczo, że są to „strażacy”.

Na podstawie przepisu art. 1 Ustawy o Państwowej Straży Pożarnej ustalono, że powołuje się Państwową Straż Pożarną jako zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formację, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy *po pierwsze*; rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń; *po drugie*; organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń; *po trzecie*; wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze; *po czwarte*; kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności; *po piąte*; nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych; *po szóste*; prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności; *po siódme*; współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych; *po ósme*; współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych oraz odrębnych przepisów; *po dziewiąte*; realizacja innych zadań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Dodatkowo – jak już wspomniano - osoby pełniące służbę w Państwowej Straży Pożarnej zaliczani są do funkcjonariuszy pożarnictwa, zwanych „strażakami”.

2). Przepisy Ustawy o ochronie przeciwpożarowej wskazują, że zgodnie z art. 1, ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez po pierwsze; zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, po drugie; zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, po trzeciej; prowadzenie działań ratowniczych.

Dodatkowo definicyjnie w przepisie art. 2 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej określa się pojęcie zapobieżenia powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia jako *po pierwsze*; zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom, *po drugie*; tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Podobnie określa się pojęcie działań ratowniczych jako każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, zaś jeśli chodzi o inne miejscowe zagrożenie to rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Na podstawie przepisu art. 15 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej jednostkami ochrony przeciwpożarowej są jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, zakładowa straż pożarna, zakładowa służba ratownicza, gminna zawodowa straż pożarna, powiatowa (miejska) zawodowa straż pożarna, terenowa służba ratownicza,

ochotnicza straż pożarna, związek ochotniczych straży pożarnych, inne jednostki ratownicze.

Przepis art. 16 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej wskazuje zaś, że zadania i organizację Państwowej Straży Pożarnej określa odrębna ustawa.

3). Na mocy przepisu art. 16 a ust. Ustawy o ochronie przeciwpożarowej - osoby pracujące w Lotniskowych Służbach Ratowniczo – Gaśniczych podlegają szczególnym obowiązkom wynikającym z charakteru pracy oraz posiadający odpowiednie kwalifikacje i warunki psychofizyczne.

Osoby te również – podobnie jak przy funkcjonariuszach Państwowej Straży Pożarnej - ustawa określa jako „strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej”.

4). Przedstawiona konfrontacja normatywnych przeznaczeń dwóch grup strażackich ukazała wiele punktów zbieżnych.

Problem sprawdza się do niesprawiedliwego traktowania dwóch tożsamyh zadaniowo dwóch grup społecznych.

Krzywdząca i społecznie nieakceptowana jest regulacja, w której strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych – pomimo, że mają ustawowo przewidziane bliźniacze kompetencje i pozycje zadaniową – to aby uzyskać pełną emeryturę muszą pracować do 65 roku życia.

Ustawodawca zlekceważył tu główne kryterium sprawiedliwego społecznie przyznania uprawnienia emerytalnego w postaci wieku uprawniającego do zakończenia służby w tych niewątpliwie niebezpiecznych warunkach.

Wiek ten w służbach szeroko rozumianej ochrony ludności jest kluczowy.

Strażak z Państwowej Straży Pożarnej może przejść na emeryturę zaledwie po 15 latach pracy, zaś tożsamo pracujący w niebezpieczeństwie strażak Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych przechodzi na emeryturę na zasadach ogólnych po ukończeniu 65 roku życia. Wiek strażaka jest tu kluczowym elementem, albowiem to on wyznacza zdolności fizyczne i psychiczne niezbędne do wykonywania newralgicznych działań pożarniczych. Młody wiek strażaka jest zasadniczy dla jego sprawności psychofizycznej, co przekłada się na prawidłowe wykonywanie przez niego zadań i zapewnienie bezpieczeństwa ludności.

Nie jest możliwe utrzymanie pełnej percepcji umysłowej jak i zdolności fizycznych dla osób długo (65 lat) pracujących w Lotniskowych Służbach Ratowniczo – Gaśniczych.

5). Ustawodawca dopuścił w prawie polskim rażącą dysproporcję, bo ustanowił zawile i bezwzględne wymagania dla strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych, a nie przewidział zabezpieczenia normatywnego dającego poczucie należytej osłony społecznej w postaci uprzywilejowanego zaopatrzenia emerytalno - rentowego dla strażaków pracujących na lotnisku. Powinno być ono na równym poziomie jak w innych polskich służb ochrony ludności (jak np. w pełni porównywalna Państwowa Straż Pożarna).

Brak sprawiedliwego traktowania jest tu zauważalny. Ustawodawca kreśląc zakres wykonywanych obowiązków przez strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych w postaci rygorystycznych norm zdrowotnych i wymagań sprawnościowych, którym wszyscy muszą sprostać nie wynagrodził im odpowiednimi gwarancjami emerytalnymi. Strażak Państwowej Straży Pożarnej przechodzi na emeryturę po 15 latach służby. Praca strażaka Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych trwa aż do osiągnięcia 65 roku życia i może powodować powstawanie realnego zagrożenia dla bezpieczeństwa przeciwpożarowego na lotniskach na terenie kraju.

Nie bez znaczenia jest również to, że ewolucja komunikacji lotniczej wpływa na wzrost zdarzeń, w których konieczny udział jest młodych i dobrze wyszkolonych strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych.

6). Prowadzone analizy odnoszą się w całości jedynie do krajowego porządku prawnego, który również w porównaniu z prawem międzynarodowych wydaje się być z tym prawem nie jednolity.

Przepisy polskie są tylko jednym z wielu elementów składowych globalnego systemu bezpieczeństwa polskich lotnisk.

Wystarczy tu wspomnieć, że do szeroko rozumianego ustawodawstwa międzynarodowego zalicza się między innymi: Konwencję o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 212 z 1959 r. z późn.

zm.), Oświadczenie Rządowe w sprawie mocy obowiązującej załączników do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym podpisanej w Chicago 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. Nr 146, poz. 1413 z 2003 r.), Wprowadzenie do stosowania wymagań ustanowionych przez Organizację, Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) – Doc 9859 (Dz. Urz. Nr 7, Wyt. Nr 8, poz. 78, z 2008 r.) oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1108/2009 z dnia 21 października 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 216/2008 w zakresie lotnisk, zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej oraz uchylające dyrektywę 2006/23/WE narzucające obowiązki specjalistycznego przygotowania strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych.

Między innymi postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1108/2009 wskazują jednoznacznie, że pracownicy Lotniskowych Służb Ratowniczo-Gaśniczych muszą być odpowiednio przeszkoleni i posiadać kwalifikacje do pracy na lotnisku.

Muszą przechodzić cyklicznie specjalistyczne szkolenia dla zapewnienia stałego poziomu kwalifikacji. W ten sposób zawód strażaka lotniskowego poddawany jest swoistej certyfikacji (zawód strażaka Państwowej Straży Pożarnej nie jest obecnie certyfikowany).

Wszyscy pracownicy służb ratowniczo - gaśniczych, od których potencjalnie wymaga się udziału w akcjach ratunkowych w lotnictwie, poddają się okresowym badaniom lekarskim potwierdzającym ich kondycję zdrowotną umożliwiającą im wykonywanie powierzonych zadań. Kondycja zdrowotna, obejmuje zarówno zdrowie psychiczne, jak i fizyczne, oznacza to niewystępowanie żadnej choroby ani upośledzenia, które uniemożliwiłyby pracownikom wykonywanie czynności niezbędnych do prowadzenia akcji ratunkowej.

7). Również status strażaków obu grup jest konstytucyjnie kontrowersyjnie przyjęty. Nie znajduje uzasadnienia teza jakoby strażacy Państwowej Straży Pożarnej oraz strażacy-(ratownicy) lotniskowi nie stanowili zbioru osób o tych samych cechach z tego powodu, że ci pierwsi są funkcjonariuszami publicznymi na podstawie ustawy o z dnia 24 sierpnia 1994 o Państwowej Straży Pożarnej, ci drudzy zaś – nie są uznawani za funkcjonariuszy publicznych.

Relevantna cecha odróżniająca strażaków-ratowników lotniskowych i strażaków z Państwowej Straży Pożarnej od pozostałej części społeczeństwa, (ale za to wspólnej dla tych dwóch grup strażaków), powinna objawiać się przecieź w materialnych cechach zawodów tych dwóch grup, a nie na ich zróżnicowaniu w systemie prawa, który przecieź może być niespójny a nawet wewnętrznie sprzeczny czy niepełny.

Niewątpliwie kardynalnym jest tu rodzaj wykonywanej pracy, ciężar nałożonych obowiązków, stopieź niebezpieczeństwa, a przede wszystkim wpływ pracy na zdrowie. W jednej i drugiej grupie strażackiej korporacji jasnym jest, że niebezpieczeństwo dla zdrowia zalicza się do permanentnej cechy tych zawodów. To niebezpieczeństwo pracy dwóch korporacji strażackich jest punktem stycznym.

8). Ustawodawca niesprawiedliwie zrównał strażaków-ratowników pracujących na lotniskach między innymi ze służbami zakładowymi. Lotniskowe Służby Ratowniczo-Gaśnicze to jednostki wysoce specjalistyczne. Ich profilizację wyznacza między innymi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych.

Wymagania te są bardzo wysokie i traktują tę grupę strażaków jako segment profesjonalnego wsparcia i gwarantowania bezpieczeństwa publicznego. Niewątpliwie w wielu nawet aspektach wymagania dla strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych przekraczają wymagania stawiane funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej. Mylnie jest przekonanie, że strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych operują jedynie przy rzadkich incydentach na terenie lotniska.

Ustawodawca w ogromie ciężarów dla strażaków lotniskowych przewidział szeroki zasięgi ich operacji. Rejon operacyjny działań ratowników został określony nie tylko jako działania na samym lotnisku, ale również jako obszar wokół lotniskowy o szerokim promieniu nie mniejszym niż 9,3 km od portu lotniczego.

Już w ogóle olbrzymim obciążeniem psychicznym i fizycznym jest przewidziany bardzo wysoki standard czasu zareagowania na incydent pożarniczy. Celem operacyjnym jest osiągnięcie czasu reakcji, w ciągu dwóch minut, nie przekraczając trzech minut, do końca każdej drogi startowej, a także każdej części

obszaru ruchu. Żadna inna służba przeciwpożarowa nie ma tak wysoko postawionego wymagania odnośnie do czasu reakcji.

Nie bez znaczenia jest również to, że zgodnie z przepisem art. 17 ust.2 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej instytucje, organizacje, osoby prawne lub fizyczne mogą, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, tworzyć, przekształcać lub likwidować zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne (miejskie) albo powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze lub inne jednostki ratownicze, uwzględniając częstotliwość występowania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń oraz potrzeby w zakresie zapewnienia należytej ochrony przeciwpożarowej na danym terenie.

Jak widać odmiennie od innych służb ratownictwa przeciwpożarowego, służby ratownictwa lotniczego nie mogą, lecz muszą być w Polsce utworzone.

Wymagania takie stawia przed Polską prawo międzynarodowe, ponieważ przepis artykułu 26 Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym podpisanej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 roku (Dz. U. z 1959 Nr 35 poz. 212) nakazuje zapewnienie na jego terytorium środków pomocy statkom powietrznym znajdującym się w niebezpieczeństwie.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1108/2009 z dnia 21 października 2009 roku zmieniające rozporządzenie (WE) nr 216/2008 w zakresie lotnisk, zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej oraz uchylające dyrektywę 2006/26/WE nakazuje istnienie służb ratowniczych na lotniskach w obrębie Unii Europejskiej. W punkcie j) załącznika Va wskazuje się, że obowiązkiem operatora lotniska jest zapewnienie właściwego funkcjonowania Lotniskowych Służb Ratowniczo - Gaśniczych.

Służby te mają być gotowe w każdej chwili do odpowiednio szybkiej reakcji na zdarzenie lub wypadek. Służby te mają dysponować odpowiednią liczbą pracowników, odpowiednio wyszkolonych i posiadających odpowiednie kwalifikacje. Ratownicy zobowiązani są do udziału w szkoleniach oraz poddawania się kontroli kwalifikacji, a także poddawania się okresowym badaniom, potwierdzającym ich kondycję zdrowotną niezbędną do prowadzenia zarówno akcji ratunkowej, jak właściwego postrzegania otoczenia i wykonywania w dowolnym czasie przydzielonych im zadań.

Stwierdzenia powyższe są dowodem na to, że przede wszystkim materialne aspekty wykonywania zawodu strażaka - ratownika lotniskowego stawiają ich, co najmniej na równi ze strażakami Państwowej Straży Pożarnej.

CZĘŚĆ II:

Zasadność uznania zaskarżonego przepisu Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r., o ochronie przeciwpożarowej za niezgodny z przepisami Konstytucji RP.

I. Pierwsza część upoważnia do stwierdzenia, że zróżnicowanie uprawnień emerytalno – rentowych tożsamych zadaniowo dwóch grup zawodowo - społecznych tj. strażaków z Państwowej Straży Pożarnej i strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Pożarniczych narusza postanowienia Konstytucji i jest obiektywnie niesprawiedliwe.

Krzywdzące jest zróżnicowanie możliwości emerytalnych strażaków Lotniskowej Służby Ratowniczo – Gaśniczej przez ustawodawcę krajowego w drodze aktu prawnego (Ustawa o ochronie przeciwpożarowej) i jednocześnie narzucanie im wielokrotnie specjalistycznych i trudnych kondycyjnie obowiązków.

Sprawia to wrażenie ewidentnej nierówności społecznej oraz stanowi brak pożądanej ochrony bezpieczeństwa publicznego.

II. Odnośnie do zarzutu niezgodności przepisu art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z przepisami art. 32 ust. 1 zd. 2 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), podnieść należy, co następuje:

1). Zakres niekonstytucyjności przepisu art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej wyznacza treść przepisu art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji RP oraz treść przepisu art. 2 Konstytucji RP, a także z przepis art. 5 Konstytucji RP.

Przepis art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej określa, że strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, a także członkowi ochotniczej straży pożarnej, zwanemu dalej „osobą poszkodowaną”, który w związku z udziałem w działaniach

ratowniczych lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, przysługuje (ust. 1): 1) jednorazowe odszkodowanie w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, 2) renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu. Dodatkowo przepis ten określa, że członkom rodziny osoby poszkodowanej, która zmarła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1, przysługuje (ust. 2): 1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci osoby poszkodowanej, 2) renta rodzinna, 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu. Równocześnie stwierdza, że jednorazowe odszkodowania, o których mowa w tym przepisie (ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1), przysługują na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w wysokości kwot ustalanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i są wypłacane przez podmioty ponoszące koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej (ust. 3). Renty, zaś o których mowa w tym przepisie (ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2), przysługują: 1) osobom poszkodowanym będącym członkami ochotniczych straży pożarnych oraz członkom ich rodzin - na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, 2) osobom poszkodowanym będącym strażakami jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz członkom ich rodzin - na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (ust. 4). Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala i wypłaca, z zastrzeżeniem ust. 6, podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisów o odszkodowaniach przysługujących w związku ze służbą w Państwowej Straży Pożarnej (ust. 5). Odszkodowanie, o którym mowa w tym przepisie (ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3), przysługujące osobie poszkodowanej lub członkowi rodziny osoby poszkodowanej będącej członkiem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego ustala i wypłaca właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (ust. 6). Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala się według następujących zasad (ust. 7): 1) w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia odszkodowanie ustala się według ceny zakupu obowiązującej w czasie ustalania odszkodowania, z uwzględnieniem

stopnia zużycia mienia, 2) w razie uszkodzenia mienia odszkodowanie stanowi równowartość przywrócenia go do stanu sprzed wypadku; jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w pkt 1. Osobie poszkodowanej, której świadczenia odszkodowawcze, o których mowa w ust. 1, przysługują także z tytułu stosunku pracy lub służby albo ubezpieczenia społecznego lub majątkowego, przyznaje się jedno świadczenie wybrane przez zainteresowanego (ust. 8). Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w ust. 2 pkt 1 i 3, z uwzględnieniem rodzaju dokumentów stanowiących podstawę do wszczęcia, prowadzenia i zakończenia postępowania, treści orzeczenia kończącego postępowanie oraz trybu odwoławczego (ust. 9).

Przepis ten ogranicza się jedynie do jednostronnego przedstawienia uprawnień strażaka Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych w razie nastąpienia uszczerbku na zdrowiu lub poniesienia szkody w mieniu.

Jest to przepis niezawierający jednak postanowień odnoszących się do zabezpieczenia emerytalnego strażaków lotniskowych.

Ustawa w tym względzie uznaje regulacje standardowe, nie przewidując żadnych uprzywilejowanych norm gwarantujących korzystne zabezpieczenie emerytalne dla strażaków lotniskowych.

2). Treść regulacji przedstawionej powyżej wskazuje na dysproporcjonalne traktowanie strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych w porównaniu ze strażakami Państwowej Straży Pożarnej.

Przepis art. 16 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej eliminuje równość pozycji strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych ze strażakami Państwowej Straży Pożarnej. Przepis art. 16 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej wyłącza z tego ogólnego systemu Państwową Straż Pożarną, stanowiąc, że zadania i organizację Państwowej Straży Pożarnej określa odrębna ustawa (Ustawa o Straży Pożarnej).

Ustawa o straży pożarnej w części określającej pozycję i obowiązki zawodowe oraz przeznaczenie formacji strażackiej jest jednak wielokrotnie zbieżna z Ustawą o

ochronie przeciwpożarowej. Model zadaniowy dla jednych i drugich strażaków jest zasadniczo jednolity.

Niemniej jednak Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej sytuuje strażaków tej formacji pożarniczej jako grupę uprzywilejowaną. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej takiego uprzywilejowanego statusu dla strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych nie stwarza.

3). Przepis art. 60 ust. 1 Ustawy o Państwowej Straży Pożarnej wskazuje, że Strażak po 15 latach służby nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego według zasad i na warunkach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Tożsamej regulacji brak jest w przepisie art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej, co oznacza, że strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych uzyskują uprawnienia emerytalne na zasadach ogólnych (po 65 roku) pracując przecież w tożsamych niebezpiecznych warunkach i przechodząc tożsamą drogę szkolenia, ponosząc tożsamą odpowiedzialność.

Jest to sprzeczne z przepisem art. 32 ust.1 zd.2 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP, zgodnie z którym wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Przepis ten sprzeczny jest również z przepisem art. 2 Konstytucji, zgodnie z którym, Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

4). Przyjmuje się, że „Konstytucyjna formuła równości wobec prawa mieści się w ogólnym, opisowym pojęciu równości jako przynależności danych podmiotów do tej samej klasy, którą wyróżniamy z punktu widzenia cechy uznanej za istotną (...) (vide: B. Banaszak: Zasada równouprawnienia płci w Polsce, PPIA.2004.59.7).

Bezwzględną deklaracją konstytucyjną jest uznanie za priorytetową wartość stwierdzenia „*Wszyscy są wobec prawa równi*”. Oznacza to prawo do równego

traktowania przez władze publiczne, której to zasady władze muszą kategorycznie przestrzegać.

Władze zobligowane są, aby tożsame grupy zawodowo społeczne traktować podobnie chociażby w drodze tożsamości regulacji normatywnych. Zwłaszcza w sytuacji identyczności pozycji zawodowej, władze państwa powinny stwarzać identyczne gwarancje (np. emerytalne).

Od zasady równości Konstytucja nie zna żadnych odstępstw i wyjątków (vide: W. Skrzydło Wiesław: Komentarz do art.32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.97.78.483), [w:] W. Skrzydło, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Zakamycze, 2002, wyd. IV).

W wyroku z dnia 24 marca 1998 r. (sygn. K.40/97) stwierdzono, że zasada równości, tak jak określa ją art. 32 Konstytucji, odnosi się przede wszystkim do sytuacji prawnej osób fizycznych, co wynika choćby z ogólnego powiązania całokształtu postanowień rozdziału II Konstytucji RP, ze statusem prawnym „człowieka i obywatela”.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie stwierdzał, że „zasada równości nie ma bezwzględnego charakteru, a więc w pewnych okolicznościach pozwala na różnicowanie sytuacji prawnej podmiotów podobnych. Musi to być jednak uzasadnione (usprawiedliwione) – dopiero, gdy takiego uzasadnienia brakuje, to zróżnicowanie nabiera charakteru dyskryminacji (uprzywilejowania) i staje się sprzeczne z art. 32 ust. 2 Konstytucji.” (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 kwietnia 2003 r. sygn. akt P 7/02, Dz. U. 2003, nr 63, poz. 590).

W opisywanej sytuacji brak jest uzasadnienia dokonanego zróżnicowania dwóch grup społeczno - zawodowych, bo przeznaczenie i zakres działania mają one identycznie określone.

Trybunał Konstytucyjny w tym zakresie wyraźnie stoi na stanowisku, że „ocena zgodności aktu normatywnego z zasadą równości wymaga w pierwszej kolejności ustalenia, czy zachodzi podobieństwo określonych podmiotów, a więc czy możliwe jest wskazanie wspólnej cechy istotnej lub faktycznej uzasadniającej równe traktowanie tych podmiotów. Ustalenie to wymaga analizy celu i treści aktu normatywnego, w którym zawarta została kontrolowana norma prawna. Zasada równości, polega, bowiem na tym, że wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się

daną cechą istotną w równym stopniu, powinny być traktowane równo, tj. bez różnicowań zarówno faworyzujących jak i dyskryminujących. Jednocześnie zasada równości zakłada odmienne traktowanie tych podmiotów prawa, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2003 sygn. akt K 34/02, Dz. U. 2003, nr 72, poz. 657).

Możliwość różnego traktowania poszczególnych podmiotów musi być zawsze racjonalnie uzasadniona.

Dodatkowo według poglądu orzeczniczego Trybunału Konstytucyjnego „odstępstwo takie jest dopuszczalne, jeżeli zostały spełnione trzy warunki. *Po pierwsze*, wprowadzone przez prawodawcę różnicowania muszą być racjonalnie uzasadnione oraz muszą mieć związek z celem i treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma. *Po drugie*, waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie podmiotów podobnych, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku różnego traktowania podmiotów podobnych. *Po trzecie*, różnicowanie podmiotów podobnych musi znajdować podstawę w wartościach, zasadach lub normach konstytucyjnych (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 kwietnia 2003 r. sygn. akt SK 4/02, Dz. U. 2003, nr 72, poz. 658).

Trybunał Konstytucyjny również stwierdził, że (...) w sferze prawa do zabezpieczenia społecznego art. 32 ust. 2 Konstytucji RP jest źródłem zasady równości wobec prawa, rozumianej jako nakaz, aby wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych) charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu były traktowane równo – bez dyskryminowania i faworyzowania (vide: Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2008r., sygn. P 47 / 07, oraz wyroki z 21 czerwca 2001r., sygn. SK 6 / 01; z dnia 24 października 2005r., sygn. P 13 / 04; z dnia 11 grudnia 2006r., sygn. SK 15 / 06).

Warunki nabywania prawa do zaopatrzenia emerytalnego powinny być równe dla wszystkich tych, którzy wykonują pracę w podobnym środowisku, co wnika z charakteru tego uprawnienia jako prawa obywatelskiego.

5). Warto wskazać, że podobna kontrowersja była już przedmiotem analiz Trybunału Konstytucyjnego na gruncie kwestii uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikającej z art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Sytuacja jest tu wyjątkowo podobna do pozycji strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych i strażaków z Państwowej Straży Pożarnej.

W sprawie nauczycieli kontrowersja polegała na tym, że faworyzowano grupę nauczycieli placówek publicznych zaś deprecjonowano nauczycieli placówek prywatnych (niepublicznych), a przecież jedni i drudzy spełniają te same zadania i stawia się im te same wymagania.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 września 2005r., (sygn. P 17 / 04) w kontekście uprawnienia nauczycieli do wcześniejszej emerytury stwierdził, że głównym determinantem jest tu rodzaj wykonywanej pracy, a nie formalny status poszczególnych typów placówek oświatowych.

Zgodzić się trzeba, dlatego ze stwierdzeniem Trybunału Konstytucyjnego, że „w systemie powszechnych ubezpieczeń emerytalnych, wykluczona powinna być możliwość faworyzowania pracowników tzw. sfery publicznej, o ile państwo nie poniosłoby bezpośrednio wszystkich obciążeń z tym związanych i nie odbywałoby się to na określonych warunkach. Faworyzowanie grup byłych pracowników (ubezpieczonych), w ramach powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych i nabywanie przez nich emerytur na korzystniejszych zasadach, oznaczałoby, bowiem, że emerytury takie byłyby finansowane przez wszystkich ubezpieczonych, również przez tych, którzy byliby relatywnie przez wszystkich ubezpieczonych, również przez tych, którzy byliby relatywnie defaworyzowani. Dlatego jeśli państwo decyduje się na poddanie pewnej grupy zawodowej zatrudnionej w szeroko pojmowanych instytucjach publicznych powszechnemu systemowi emerytalnemu, to przywileje dla takich grup muszą być uzasadnione ich szczególną rolą społeczną i charakterem pracy, ale nie mogą wynikać z samego faktu zatrudnienia w takich instytucjach”.

Słusznie Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 kwietnia 2009r., w sprawie z sygn. K 65 / 07 orzekł, że kryterium istotnym (relewantnym) dla przyznania prawa do wcześniejszej emerytury jest rodzaj wykonywanej pracy (...)

6). Reasumując stwierdzić trzeba, że przepis art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej narusza przepis art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji RP oraz art. 2 Konstytucji RP, albowiem nie gwarantuje równego wobec prawa traktowania przez władze publiczne jednej grupy zawodowo - społecznej w postaci strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Społecznych.

Zaskarżona regulacja poprzez swoje niedopełnienie narusza zasadę równości, ponieważ różnicuje normatywnie w zakresie prawa do wcześniejszej emerytury – strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych w porównaniu z uprzywilejowaną pozycją strażaków Państwowej Straży Pożarnej, należących przecież do tej samej kategorii szeroko rozumianego zawodu strażackiego, charakteryzującego się tym samym rodzajem pracy, tymi samymi wymaganiami, realizując te same cele i zadania.

Naruszenie przepisu art. 32 ust. 1 zd. 2 Konstytucji w zw. z art. 2 Konstytucji RP, polega tu na naruszeniu zasady sprawiedliwości społecznej, która urzeczywistniać powinna na podstawie przepisu art. 2 Konstytucji RP słusność demokratycznego państwa prawa.

Obecnie w prawie polskim jest dysonans, bo przewidziane są jedynie wymagania dla strażaków lotniskowych, a brak jest norm prawnych regulujących w należyтым stopniu zaopatrzenie emerytalne na poziomie innych tożsamyh polskich służb ochrony ludności jak np. w pełni porównywalna Państwowa Straż Pożarna.

III. Odnośnie do zarzutu niezgodności przepisu art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z przepisem art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), podnieść należy, co następuje:

1). Przepis art. Konstytucji RP stanowi, że Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolność i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Niezgodność konstytucyjną art. 26 stwierdzić należy w kontekście zachowania bezpieczeństwa obywateli. Osiągnięcie dopiero wieku emerytalnego na poziomie regulacji standardowych (65 lat) przez strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych, podczas pracy w niebezpiecznych warunkach istniejących przy lotniskowych pożarach prowadzi wprost do obniżenia standardów ratownictwa lotniskowego, a tym samym eliminuje możliwość zapewnienia obywatelom jakiegokolwiek bezpieczeństwa.

Przyjmuje się, że przepis art. 5 Konstytucji RP, określa funkcję państwa, czyli zasadnicze kierunki i cele jego działania. Wymienienie tych funkcji jest rzeczą bardzo istotną, gdyż z nich wynikają konkretne kompetencje i zadania organów państwowych w ogóle, a przede wszystkim tych, które powołuje sama Konstytucja. Kluczową funkcją jest niewątpliwie strzeżenie niepodległości i nienaruszalności terytorium Rzeczypospolitej, gdyż jej realizacja pozwala na wykonywanie takich funkcji, jak: zapewnienie wolności i praw człowieka i obywatela, jak też jego bezpieczeństwa, ochrona dziedzictwa narodowego, a także ochrona środowiska (vide: W. Skrzydło: Komentarz do art.5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.97.78.483), [w:] W. Skrzydło, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Zakamycze, 2002).

Wiele racji jest w stwierdzeniu, że praca w niebezpiecznych warunkach wyczerpuje kondycje fizyczną i psychiczną.

Tymczasem od pracowników Lotniskowych Służb Ratowniczo - Gaśniczych, wymaga się udziału w akcjach ratunkowych w lotnictwie, aby ich kondycja zdrowotna zawsze umożliwiała im wykonywanie powierzonych zadań.

Kondycja zdrowotna, obejmuje zdrowie psychiczne, jak i fizyczne, a to oznacza niewystępowanie żadnej choroby ani upośledzenia, które uniemożliwiałyby pracownikom wykonywanie czynności niezbędnych do prowadzenia akcji ratunkowej czy wykonywanie w dowolnym czasie przydzielonych im zadań, właściwą percepcję otoczenia, prawidłową ocenę sytuacji w okolicznościach stresogennych.

2). Strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo Gaśniczych poprzez niesłuszne zakwalifikowanie ich do zakładowych straży pożarnych przechodzą na emeryturę wg przepisów ogólnych tj. po ukończeniu 65 lat.

W niniejszej analizie wielokrotnie wskazano, że zakres wykonywanych obowiązków przez strażaków lotniskowych oraz normy zdrowotne i sprawnościowe, którym muszą sprostać są analogiczne jak dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej, której funkcjonariusze przechodzą na emeryturę po 15 latach służby.

Sytuacja taka może powodować realne zagrożenie dla bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie lotnisk w Polsce.

Nie każdy strażak Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych jest w stanie zachować stabilną formę w wielu mocno średnim, co z pewnością odbije się na prowadzeniu akcji ratowniczej (błyskawiczne podejmowanie decyzji, ocena sytuacji, fizyczne obciążenia, trudne środowisko pracy, obniżona zdolność reakcji i percepcji).

Praca strażaków lotniskowych ma znaczny wpływ na bezpieczeństwo państwa, gdyż bezpośrednio gwarantują oni ratowanie życia i zdrowia milionom pasażerów polskich lotnisk. Zadaniem tej formacji jest również zapobieganie miejscowym zagrożeniom, co związane jest z bardzo prędko rozwijającym się ruchem cargo, a co za tym idzie przewozem materiałów niebezpiecznych, w tym izotopów, oraz innych wcześniej nie sprecyzowanych ładunków.

Ogromna jest również rola strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych w zapobieganiu czy ewentualnym likwidowaniu skutków zjawiska terroryzmu lotniczego.

Nie jest możliwe przewidzenie przebiegu pożaru, a zauważalny wzrost liczby zagrożeń wymusił nawet wprowadzenie nowych przepisów dla lotnisk zawartych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 r. „w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych” (Dz. U. Nr 197 poz. 1634 z późn. zm.).

Powyższe Rozporządzenie rozszerzyło znacząco zakres obowiązków, które do tej pory wynikały z ustawy o ochronie przeciwpożarowej, Konwencji Chicagowskiej, której Polska jest uczestnikiem, a także przepisów Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO), które strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych obowiązani są respektować.

Wszystkie te wymagania ciężko będzie spełnić strażakom lotniskowym, bo wiele z nich opartych jest o kondycję psychiczną i fizyczną, a ten element wyznaczający to – z natury rzeczy – wiek człowieka.

Na poziomie podstawowym zakres obowiązków strażaków Lotniskowych Służb Ratowniczo Gaśniczych jest szerszy, niż Państwowej Straży Pożarnej.

Każda jednostka organizacyjna strażaków Lotniskowych Służba Ratowniczo – Gaśniczych realizuje, w pierwszej fazie działań, samodzielnie: ratownictwo chemiczne, wodne, wysokościowe etc. W Państwowej Straży Pożarnej zadania są realizowane poprzez wyspecjalizowane jednostki.

Jako jedyna służba w Polsce, Lotniskowa Służba Ratowniczo-Gaśnicza ma wyznaczone czasy działań (w ciągu maksymalnie niecałych czterech minut od momentu ogłoszenia alarmu, pożar statku powietrznego powinien być ugaszony). Strażak Lotniczych Służb Ratowniczo – Gaśniczych musi wyjechać do działania w czasie nieprzekraczającym trzydzieści pięć sekund, aby ratować życie ludzi.

3). Uwidacznia się szczególna odpowiedzialność pracownika Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych, jego dyspozycyjność i odpowiedzialność za życie człowieka.

Strażacy Lotniskowych Służb Ratowniczo – Gaśniczych są służbą ochrony ludności, których praca efektywna zależna jest od osiągniętego wieku, dlatego w obecnym kształcie (praca do 65 roku) regulacja art. 26 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej – poprzez nieuwzględnienie – uprzywilejowanego wieku emerytalnego (do 15 roku) - stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego i gwałci przepisy Konstytucyjne (art. 5).